

Toelichtingsdocument IPA 21+ toetsen voor toelating tot het studiejaar 2026-2027

Voorwoord:

In september 2026 start het IPA het studiejaar 2026-2027 voor de initiële opleiding leerkracht Primair Onderwijs. Om meer studenten in de gelegenheid te stellen een opleiding tot leerkracht te kunnen volgen is in 2018 de 21+ toets herintroduceerd (voorheen colloquium doctum). De 21+ toets is toegankelijk voor aspirant studenten die niet over een havo-, vwo- of mbo-diploma niveau 4 beschikken en op 1 september van het jaar van aanvang (2026) 21 jaar of ouder zijn. Doel van de 21+ toets is de aspirant student de gelegenheid te bieden om te laten zien dat deze over een havo-denkniveau beschikt. Waarom moet een aspirant student een havo-denkniveau hebben? Het IPA is een hbo-instelling en om op een hbo in te kunnen stromen moet je in bezit zijn van minstens een havo of mbo niveau 4 diploma. Dit betekent dat aspirant studenten die niet de vereiste vooropleiding hebben aan moeten tonen toch het niveau hebben om een hbo-opleiding aan het IPA te kunnen volgen.

Aspirant studenten die de 21+ toets gehaald hebben, kunnen zich aanmelden voor een voltijdse lerarenopleiding. Na aanmelding volgen er in het studiejaar 2025-2026 een voorprogramma en beroepsgerichte testen voor Papiamentu, Nederlands en rekenen. Na het volgen van het voorprogramma en behalen van de beroepsgerichte testen kan de aspirant student in augustus 2026 starten met de opleiding.

Het onderwijs heeft behoefte aan nieuwe enthousiaste mensen die een bewuste keuze hebben gemaakt om voor het vak tot leraar of lerares te kiezen. Wij zijn dan ook blij te horen dat je jezelf hebt aangemeld voor de 21+ toets. Wij willen je dan ook heel veel succes wensen met de voorbereidingen op de 21+ toets.

Berthson Boekhoudt MSc
Directeur Initiële Opleidingen

Inhoudsopgave:

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Basisinformatie	4
Taal / Nederlands	6
Rekenen	10
Mens & Maatschappij	11
Additionele informatie en veelgestelde vragen	13

Basisinformatie:

- De 21+ toets bestaat uit drie toetsonderdelen.
 - Taal / Nederlands
 - Rekenen / Wiskunde
 - Mens en Maatschappij

De 21+ toets is toegankelijk voor aspirant studenten die niet over een havo-, vwo- of mbo-diploma niveau 4 beschikken en op 1 september van het jaar van aanvang (2026) 21 jaar of ouder zijn.

- De kosten voor het inschrijven en deelnemen aan de 21+ toets zijn Awg. 100,-
- Inschrijven kan vanaf maandag 15 september tot en met maandag 12 januari 2026 via de website van IPA www.ipaaruba.com.
- Om in te kunnen schrijven moet je eerst betaling van Awg. 100,- overmaken op de bankrekening van IPA.
Instituto Pedagogico Arubano
Arubabank 13 12 14 413
Isaac Wagemakerstraat 11, San Nicolas
- Op woensdag 01 oktober 2025 vindt er op het IPA van 19.00 tot 20.30 uur een voorlichtingsavond plaats.
 - De 21+ toetsen worden afgenomen op zaterdag 21, dinsdag 24 en zaterdag 28 februari 2026.

Zaterdag 21 februari:

- Toets rekenen/wiskunde van 08.00 tot 10.00 uur met een uitloop tot 10.15 uur.
 - Voor de toets rekenen mag gebruik worden gemaakt van: blauwe pen geen potlood, rekenmachine (geen grafische rekenmachine) en geodriehoek.

Dinsdag 24 februari:

- Toets talen Nederlands van 08.00 tot 10.00 uur met uitloop tot 10.15 uur.
 - Voor de toets talen Nederlands mag gebruik worden gemaakt van een blauwe pen, een woordenboek en kladpapier.

Zaterdag 28 februari:

- Toets Mens & Maatschappij van 08.00 tot 10.00 uur met uitloop tot 10.15 uur.

De resultaten van de 21+ toetsen worden voor rekenen/wiskunde op maandag 9 maart, voor talen Nederlands op donderdag 12 maart en voor M&M op maandag 16 maart 2026 bekendgemaakt.

De belangrijkste informatie over de 21+ toets kunt u nalezen op de website van het IPA onder: www.ipaaruba.com en op facebook.com/IPAAruba. Voor enkele van de toetsen zijn studiewijzers ontwikkeld of is er een oefentoets die de aspirant student kan helpen bij het (weer) studeren.

21+ Toets TAAL (Nederlands)

De toets voor het onderdeel Taal (Nederlands) baseert zich op de toetsen van het project 'Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT)' van de Taalunie, dat verantwoordelijk is voor de toetsing en certificering van leerders die het Nederlands als Vreemde Taal leren.

In dit specifieke geval van de 21+ Toets op het IPA, baseert de toets zich op het gelijkwaardig examen van **“Maatschappelijk Formeel” niveau B1**. Dit niveau richt zich op situaties uit de publieke levenssfeer, zoals instructies begrijpen, officiële correspondentie lezen, formulier invullen, formeel verzoek formuleren, om informatie vragen enzovoort.

Het volledige examen CNaVT bestaat uit drie onderdelen:

Deel A: luisteren en/of lezen en schrijven

Deel B: lezen en schrijven

Deel C: spreken en luisteren in een gesprek, en op B2- en C1-niveau ook presenteren

De 21+ Toets Taal (Nederlands) op het IPA bestaat uit één onderdeel, namelijk de domeinen/vaardigheden “Lezen en Schrijven”.

Hieronder vindt u meer informatie over de taalvaardigheidseisen per vaardigheid.

Lezen

Dit moet u kunnen:

- globaal begrijpen van heldere, (semi-)formele teksten;
- specifieke informatie selecteren uit heldere, (semi-)formele teksten. (Specifieke informatie opzoeken op basis van vooraf gestelde vragen);
- heldere, (semi-)formele teksten tot in detail begrijpen.

De input

Voorbeelden: gebruiksaanwijzingen, documenten van bijvoorbeeld de verzekering, correspondentie, instructies, mededelingen, krantenartikel.

Thema en context (onderwerp)

- directe feitelijke teksten over onderwerpen die betrekking hebben op uw interessegebied
- eenvoudigere correspondentie
- alledaags materiaal en korte officiële documenten

- informatieve en argumentatieve teksten die veel worden aangetroffen in het maatschappelijke of publieke leven
- heldere instructieve teksten

Lengte en indeling leesteksten

- teksten die wat langer kunnen zijn, maar wel goed gestructureerd zijn (incl. complexere instructieteksten)

Taalgebruik

- heldere lineaire reeks punten
- korte, heldere en redelijk vloeiende beschrijving of redenering

Structuur, samenhang en lengte

- ook wat langere teksten met duidelijke structuur (heldere signaalwoorden)

Woordenschat en taalvariëteit

- Goede beheersing van elementaire woordenschat (= woorden die betrekking hebben op alledaagse ervaringen, zoals winkelen, eten, autorijden, etc.)
- Woorden, formuleringen en uitdrukkingen die overwegend frequent en bekend zijn uit de eigen taal of uit een internationaal vocabulaire.

Grammatica

- duidelijk gestructureerde zinnen
- zelden lange en samengestelde zinnen

Schrijven

Dit moet u kunnen:

- relevante informatie, ervaringen, meningen en gevoelens weergeven (op basis van visuele input);
- eenvoudige persoonlijke teksten (persoonlijke teksten, ervaringen, meningen, gevoelens en vragen) zelf schrijven.

De output

Voorbeelden: klachtenformulier invullen, oproep op 'Social Media', notities bij een telefoongesprek, mening of verslaggeven over bijv. een aangelegenheid op het werk of maatschappij, nieuwsbrief, vragenlijst, reisverslag, verslag schrijven van culturele activiteit.

- Beschikt over voldoende woorden (= variatie, af en toe letterlijke herhalingen) om zich te uiten over onderwerpen uit het dagelijkse leven, zowel uit het persoonlijke als het publieke domein in informele en formele contexten (zoals familie, werk, hobby's, etc.).
- Heeft een goede beheersing van elementaire woordenschat, al doen zich nog wel grote fouten voor als complexe gedachten of niet-alledaagse onderwerpen aan de orde zijn.
- Maakt redelijk nauwkeurig gebruik van een repertoire van veelgebruikte grammaticale constructies en maakt nog maar slechts af en toe elementaire fouten.
Onvolkomenheden mogen nog voorkomen, bijv. dt- en lidwoordfouten en 'er' op de foute plaats.
- Kan doorlopende tekst produceren waarin enkele spel- en interpunctiefouten (leesteken- en alineagebruik, moedertaalinvloed) voorkomen die de begrijpelijkheid niet verstoren.
- Vertelt een samenhangend verhaal in de vorm van een reeks kortere, op zichzelf staande elementen die verbonden zijn tot een lineaire opeenvolging van punten (door vaak voorkomende voegwoorden of rangtelwoorden, soms verwijswwoorden).

(naar: www.erk.nl)

Voor de toets 21+ Nederlands kunt u zich volledig zelfstandig voorbereiden. Op de website <https://www.cnvt.org/> kunt u voorbeeldexamens vinden die u tonen wat u moet doen tijdens een bepaald CNaVT- examen. Als bijlage wordt een voorbeeldexamen inclusief het beoordelingsmodel toegevoegd.

A1**Basisgebruiker**

Kan vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen gericht op de bevrediging van concrete behoeften begrijpen en gebruiken. Kan zichzelf aan anderen voorstellen en kan vragen stellen en beantwoorden over persoonlijke gegevens zoals waar hij/zij woont, mensen die hij/zij kent en dingen die hij/zij bezit. Kan op een simpele wijze reageren, aangenomen dat de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.

A2

Kan zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met zaken van direct belang (bijvoorbeeld persoonsgegevens, familie, winkelen, plaatselijke geografie, werk). Kan communiceren in simpele en alledaagse taken die een eenvoudige en directe uitwisseling over vertrouwde en alledaagse kwesties vereisen. Kan in eenvoudige bewoordingen aspecten van de eigen achtergrond, de onmiddellijke omgeving en kwesties op het gebied van diverse behoeften beschrijven.

B1**Onafhankelijk gebruiker**

Kan de belangrijkste punten begrijpen uit duidelijke standaardteksten over vertrouwde zaken die regelmatig voorkomen op het werk, op school en in de vrije tijd. Kan zich redden in de meeste situaties die kunnen optreden tijdens het reizen in gebieden waar de betreffende taal wordt gesproken. Kan een eenvoudige lopende tekst produceren over onderwerpen die vertrouwd of die van persoonlijk belang zijn. Kan een beschrijving geven van ervaringen en gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities en kan kort redenen en verklaringen geven voor meningen en plannen.

B2

Kan de hoofdgedachte van een ingewikkelde tekst begrijpen, zowel over concrete als over abstracte onderwerpen, met inbegrip van technische besprekingen in het eigen vakgebied. Kan zo vloeiend en spontaan reageren dat een normale uitwisseling met moedertaalsprekers mogelijk is zonder dat dit voor een van de partijen inspanning met zich meebrengt. Kan duidelijke, gedetailleerde tekst produceren over een breed scala van onderwerpen; kan een standpunt over een actuele kwestie uiteenzetten en daarbij ingaan op de voor- en nadelen van diverse opties.

C1**Vaardig gebruiker**

Kan een uitgebreid scala van veeleisende, lange teksten begrijpen en de impliciete betekenis herkennen. Kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar uitdrukkingen te moeten zoeken. Kan flexibel en effectief met taal omgaan ten behoeve van sociale, academische en beroepsmatige doeleinden. Kan een duidelijke, goed gestructureerde en gedetailleerde tekst over complexe onderwerpen produceren en daarbij gebruikmaken van organisatorische structuren en verbindingswoorden.

C2

Kan vrijwel alles wat hij hoort of leest gemakkelijk begrijpen. Kan informatie die afkomstig is van verschillende gesproken en geschreven bronnen samenvatten, argumenten reconstrueren en hiervan samenhangend verslag doen. Kan zichzelf spontaan, vloeiend en precies uitdrukken en kan hierbij fijne nuances in betekenis, zelfs in complexere situaties, onderscheiden.

21+ Toets Rekenen Wiskunde

Het niveau van de 21+ toets voor rekenen-wiskunde slaat een brug tussen rekenen op de basisschool en wiskunde in het voortgezet onderwijs.

Inhoud

De toets meet de beheersing van de volgende onderwerpen:

- Getallen en Bewerkingen
- Verbanden
- Meetkunde
- Kansberekening

Toetsvorm en -duur

De toets is een schriftelijke toets die bestaat uit twee onderdelen: Open vragen (10 opgaven van elk 2 pt) en meerkeuzevragen (10 opgaven van elk 1 pt). De toets duurt 2 uur.

Beoordeling

De toets is behaald wanneer er 17 van de 30 te behalen punten is gescoord.

Hulpmiddelen

Het gebruik van een grafische rekenmachine is niet toegestaan.

Literatuur

Aangeraden materiaal is geschikt om zelfstandig mee te werken, zonder hulp van een leerkracht of begeleider. Men dient het materiaal zelf aan te schaffen.

Boek	Auteur	Uitgever	ISBN
<i>Op weg naar Wiskunde</i>	Henk Pfaltzgraff	Scala leuker leren	978 9077990 89 6

Link:

<https://scalaleukerleren.nl/rekenen/het-grote-rekenboek/plusboek-op-weg-naar-wiskunde/>

Voorbeeldexamen

Voorbeeldtoetsen met uitwerkingen zijn terug te vinden op de website van het IPA.

21+ Toets Mens en Maatschappij

De 21+ toets Mens en Maatschappij is een schriftelijke kennistoets die uit een aantal multiple choice en open vragen bestaat. De toets voor het vormingsgebied Mens & Maatschappij omvat de volgende onderliggende vakken:

- Aardrijkskunde
- Biologie
- Economie
- Geschiedenis
- Natuurkunde & techniek

Ter voorbereiding op de toets is er leesmateriaal verzameld dat de aspirant-student moet bestuderen. Voor de vakken biologie en natuur & techniek komt het te bestuderen materiaal uit 'Het basisschoolboek'. Het basisschoolboek is hét naslagwerk voor de basisschool, alles wat je moet weten in één boek. Voor de vakken aardrijkskunde, economie en geschiedenis is gekozen voor aantal hoofdstukken uit 'Calbas leerboeken 1A, 1B en 2A'. In de studiewijzer M&M, ook te vinden op de website, staat precies aangegeven welke hoofdstukken of delen van het leesmateriaal je voor de toets moet bestuderen.

De toets zal uit tussen de 35 en 40 vragen bestaan waarvan een aantal multiple choice vragen en een aantal open vragen.

Bij het samenstellen van het te bestuderen materiaal en de toets is wat betreft de inhoud gekeken naar het kerndoelendocument Arubaans primair onderwijs (2017). Dit is gedaan om de toets wat betreft onderwerpen aan te laten sluiten op het toekomstig beroep. In de kerndoelen staat precies aangegeven wat een leerling over een bepaald onderdeel van een vak moet kennen en kunnen. Het niveau van de toets ligt natuurlijk een stuk hoger. Naast het niveau van onthouden richten de vragen zich vooral op het niveau van toepassen en inzicht. De RTTI-denkwijze.

RTTI onderscheidt vier cognitieve leerniveaus: R – Reproductievragen, T1 – Trainingsgerichte toepassingsvragen, T2- Transfergerichte toepassingsvragen en Inzicht & innovatievragen.

Beheersingsniveau's RTTI: **R** – Onthouden: Herkennen, onthouden, herhalen, **T1**- Begrijpen: Toelichten, begrijpen, indelen, gebruiken, uitvoeren, **T2** – Begrijpen: Interpreteren, begrijpen, vergelijken, verklaren, toepassen, implementeren en **I**- Inzicht: Samenvatten, analyseren, organiseren, controleren, creëren, produceren, plannen.

In de vorm van toetsvragen komt dit kort als voorbeeld neer op:

R – Feiten weergeven, opsommen, formule kennen, aanwijzen

T1- Uitleggen, indelen, ordenen, vertalen, berekenen, tekenen

T2- Oplossen, oorzaak en gevolg, verbanden leggen

I- Aangeven grote lijnen (in gebeurtenissen), verklaren, onderzoeken, analyseren, evalueren

De toets is zo opgebouwd dat ongeveer een derde van de vragen uitgaat van het beheersingsniveau R en T1. Twee derde van de vragen gaan uit van het beheersingsniveau T2 en I. Deze hogere orde van denken (T2 en I) sluit aan op het eindexamenniveau van het havo. Het is belangrijk om te weten dat bij het bestuderen van het leesmateriaal het dus niet gaat om feiten en gebeurtenissen uit het hoofd te leren. Het grootste gedeelte van de vragen richt zich op het tonen van inzicht, het verband kunnen leggen tussen bijvoorbeeld oorzaken en gevolgen of vorm en functie. Het kunnen beoordelen of de inhoud gebaseerd is op feiten of dat het gaat over het verwoorden van de mening van iemand. Het verband kunnen leggen tussen de begrippen wat, waar en waarom daar. Het kunnen verwoorden en beargumenteren van je eigen mening en het oplossingsgericht kunnen denken. Voor alle duidelijkheid; de toets is geen tekstverklaren.

Het te bestuderen materiaal is terug te vinden op de website van het IPA onder: www.ipaaruba.com Studiewijzer M&M. Het aangeboden leesmateriaal mag **niet** gebruikt worden gedurende de toets.

De onderwerpen die in het leesmateriaal en de toets naar voren komen staan allemaal beschreven in M&M Studiewijzer 2025-2026. Te vinden op de website van het IPA.

Additionele informatie en veelgestelde vragen:

Afname 21+ toetsen:

- De toetsen worden afgenomen op het IPA, afhankelijk van het aantal deelnemers, in de lokalen 2 en 3.
- Om deel te mogen nemen aan de toetsen moet de aspirant student voldaan hebben aan de betaling van de awg. 100,- inschrijfgeld.
- De deelnemer heeft tijdens het afnemen van de toetsen een geldig identiteitsbewijs bij zich (cedula, paspoort of rijbewijs)
- De deelnemers aan de toetsen worden verzocht ruim van tevoren aanwezig te zijn.
- Personen die 15 minuten na aanvang van het toetsmoment aankomen worden niet meer tot de toets toegelaten.
- Het is niet toegestaan (digitale) informatiedragers (zoals mobiele telefoons, tablets, smartwatches, ed.) tijdens de afname van de toetsen in bezit te hebben of te gebruiken.

Herinschrijving:

- Aspirant studenten die in het studiejaar 2024-2025 deelgenomen hebben aan de 21+ toets en één of twee van de vakken met een voldoende hebben afgesloten, dienen bij herinschrijving hier vrijstelling voor aan te vragen.
- Vrijstelling wordt aangevraagd middels een brief aan de directeur Initiële Opleiding, dhr. B. Boekhoudt. De aanvraag kan persoonlijk afgegeven worden bij Bureau Studenten Services of via mail: studentenservices@ipaaruba.com

Uitslag 21+ toetsen:

- De resultaten van de 21+ toetsen zijn voor rekenen/wiskunde op maandag 9 maart, voor talen Nederlands op donderdag 12 maart en voor M&M op maandag 16 maart 2026 bekend.
- De aspirant student kan op dinsdag 17 maart via Bureau Studenten Services een verzoek tot inzage indienen.
- Inzage vindt plaats op donderdag 19 en vrijdag 20 maart. Exacte tijden voor de verschillende onderdelen worden later bekendgemaakt.
- Bij een voldoende resultaat voor alle drie de vakken is de aspirant student automatisch ingeschreven voor de beroepsgerichte testen (entreetoetsen).
- De uitslag van de toetsen blijven 12 maanden of tot aan de datum van afname van de toetsen in het studiejaar 2026-2027 geldig.
- Bij een behaalde onvoldoende voor één of twee van de vakken kan de aspirant student deze onderdelen bij de 21+ toets in het studiejaar 2026-2027 herkansen. Het behaalde onderdeel hoeft niet herkanst te worden.
- Indien de aspirant student geen enkel onderdeel behaald heeft, kan deze zich het volgende jaar opnieuw inschrijven voor de 21+ toets.

Veelgestelde vragen:

- Kan ik bij een eerste inschrijving voor delen van de 21+ toets vrijstelling krijgen? Ja, dat kan. Indien de aspirant student kan aantonen over eerder verworven competenties (EVC's) te beschikken kan deze een verzoek tot vrijstelling, voorzien van bewijsstukken, indienen bij de examencommissie van het IPA: examencommissie@ipaaruba.com
- Wanneer ik de 21+ toets gehaald heb, kan ik dan aan de opleiding beginnen? Nee, de aspirant student die de 21+ toetsen gehaald heeft moet net als alle andere aspirant studenten aan de beroepsgerichte testen (entreetoetsen) deelnemen.
- Biedt het IPA ook (bij)scholing en/of trainingen aan ter voorbereiding op de 21+ toets? Nee, het IPA biedt zelf geen (bij)scholing of trainingen aan. Wel is er voor de verschillende vakken een studiewijzer of is er een oefentoets die kan helpen bij het studeren.
- Kan het IPA personen aanbevelen die (bij)scholing en/of trainingen ter voorbereiding op de 21+ toets verzorgen? Nee, het IPA kan en wil daar geen verantwoordelijkheid voor dragen.
- Heeft het zin om wanneer ik voor een onderdeel van de 21+ toets een onvoldoende heb te vragen of ik eerder een herkansing kan maken? Nee, dat heeft geen zin. Er worden op de herkansingen geen uitzonderingen gemaakt. Iedere aspirant student moet een jaar wachten tot de volgende toetsmogelijkheid.

Voor vragen ter verduidelijking kunt u contact opnemen met:

- 21+ toets algemeen: Dhr. K. de Jong – E-mail: kees.dejong@ipaaruba.com
- Toetsonderdeel Nederlands: Mw. G. Thiel
E-mail: dina.thiel@ipaaruba.com
Toetsonderdeel Rekenen Wiskunde: Dhr. M. Godoy
E-mail: martin.godoy@ipaaruba.com
- Toetsonderdeel Mens en Maatschappij:
 - o onderdelen Natuurkunde en Techniek: Mw. M. Tromp – E-mail: marisa.tromp@ipaaruba.com
 - o onderdeel Biologie: Mw. M. Winterdal – E-mail: mirscha.winterdal@ipaaruba.com
 - o onderdelen Aardrijkskunde, Economie en Geschiedenis: Dhr. K. de Jong – E-mail: kees.dejong@ipaaruba.com
- Voor algemene vragen met betrekking tot studeren aan het IPA: Bureau Studenten Services, Mw. M. Mercan-Winterdal – E-mail: studentenservices@ipaaruba.com

